

TOPRAK

Aylık FIKİR-ÜLKÜ-SANAT Dergisi

Hüseyin Namık Orkun
Prof. Dr. Cezmi Türk
Cemâl Oğuz Öcal
Arif Nihat Asya
Celâl Hayri
Hikmet Tanyu
Yaşar Zülkadiroğlu
Refet Körüklü
Hatice Tunç
Nejdet Sançar
Ekrem Marakoğlu
Kubilây Görür
Mahmut Ünal
Osman Attilâ
Darendelioğlu

Ölümü yalnız İstanbul gazeteleri mensuplarından gayri bütün kâplerde izahı güç bir teessür uyandıran H. N. Orkunun TOPRAK a en büyük hatırası eski sayılarımızdaki 4 makallesi ile aşağıda 15-12-955 tarihli mektuplarındaki şu satırlarıdır.

Aziz ve genç Ülküdaşlarım,

Mecmuanız iyi çıkıyor. Size muvaffakiyetler solcularla mücadeleniz iyi gidiyor. Bunların ne kadar alçak olduklarını bilirsiniz. Taktik cihetnde.ı pek çok kuvvetlidirler. Dikkat tavsiye ederim.

Hepinize muvaffakiyetler dilerim.

Hüseyin Namık Orkun

Yattığı Toprak Nur Olsun

HÜSEYİN NAMIK ORKUN DİYOR Kİ:

Tarihte Türkçülük, evvelâ millî tarihe azamî ehemmiyeti vermek demektir. Bu hususta ilk adımı atanlar Mustafa Celâlettin Paşa, Vefik Paşa ve Süleyman Paşadır.

İstiklâl harbi kazanılmış, harap Anadoluda mes'ut bir devlet kurulmuştu. Şimdi ikinci hamleyi yapmak, yavaş adımlarla değil atlayış ve sıçrayışlarla bir hız alıp ilerlemek lâzımgelmekte idi.

Bu hamle hareketini de ATATÜRK eline aldı. Milletle hız verebilmek için en mühim olarak iki vasıta vardı : *Millî Dil, Millî Tarih...* Ölünceye kadar bu iki hamle yolunu ele alarak çıkar yollar arayan ve yeni araştırmalar yapan ve yaptıran millî tarihimizi mekteplerimize sokan Büyük Atayı biz en büyük Türkçü olarak görmekteyiz.

Türk hiç bir zaman istiklâlini feda etmemiştir.

Türk daima efendi olarak yaşamıştır.

Türk, millî benliğini muhafaza ettiği müddetçe daima ayakta durmuş, istiklâlini korumuş hakimiyetini ve efendiliğini herkese tastik ettirmiştir.

Balkan harbi Arnavutların ihaneti, düşmanların feci zulümleri, rumların, ermenilerin ve bilhassa Arapların Türklüğe karşı ihanetleri Türk milletinin gözünü açmış, milliyet hissini uyanmasına yardım etmiştir.

Türkçülük, Turancılık gibi mefhumlar ortada dolaşıyordu. Fakat bu Türkçülük ne demektir?. Onu ciddî ve ilmi bir surette izah eden yoktur. İşte bu cereyanı sistemleştiren, onu ciddî bir surette ilk defa izah eden Ziya Gökalp'tir.

Yazılarımda siyasî Türkçülük mevzuu yoktur. Çünkü siyaset zamana göre ayak uydurmak demektir. Ben ise zamana uymak değil zamanı kendime uydurmak azmi ile yaşadım ve yaşıyorum.

OKUR KİTAPLARI *1/2 kuruş*
HAYAT
KAYSERİ

Sayın İhan Eğemen!

Mecmuanızdan yani mecmu-
amızdan, her ay göndermiş
olduğunuz 25 adet artık
kâfi gelmeyeğe başlamıştır.

Bu güne kadar çıkanlardan
10 ar adet son sayıdan 25 adet
daha gönderin ve bundan sonra
da her çıkan sayıdan 50 ser
adet göndermenizi rica ederim

Çok çok selâmlar
15-3-1956 Okur kitabevi
Hasan Özkavukçu Kayseri
H. Özkavukçu

Türkiyemizde milliyetçi dergilere karşı büyük bir alâkasızlık olduğunu zanneden geniş bir kitle var.

Dergimizin 18 aylık neşir hayatı bize bu düşünce ve kanaatin tamamen yanlış olduğunu bilfiil öğretmiş bulunuyor.

TOPRAK, Üniveritemizin bulunması münasebetiyle en münevver muhit sayılabilecek olan Bayazıtta Yağcı Kardeşlerde satılmakta olan 40'a yakın fikir ve sanat dergilerinin üstünde, ancak 20 yıllık bir dergiden sonra ikinci gelmektedir. Herhangi bir dergiye kapanır korkusuyla 6 aylık bile abone olmakta tereddüt edildiği bu devirde Trabzonda bir bankacı arkadaşımızın Dergimize 3 yıllık birden abone olması bu alâkanın bambaşka bir delili sayılabilir.

Şu anda Toprağı Türkiyemizin en hücre Kaza, Nahiyeye, hattâ köylerinden yüzlerce ülküdaşımız arayıp bulmuşlar, abone olmuşlardır.

Yukarıdaki klişe Kayseri Bayiimiz Hasan Özkavukçunun dergimizi 25 den 50 ye çıkarmamız için gönderdiği kartın suretidir. Aynı bayi bu klişeyi yaptırdıktan sonra 50 değil 100 olmasını istemiş ve 10 gün önce şahsî işleri için İstanbula geldiğinde bizzat idarehanemizi ziyaret ederek bu arzusunu ısrarla tekrarlamıştır. Kaldı ki Özkavukçu dergimizi Kayseride satan tek bayi değildir.

Türk Terbiyesi

Prof. Dr. Beami Türk

ATATÜRK, İstiklâl Harbi içinde toplanan 1. Maarif kongresinde millî yerbiyemizin şarklı, garplı her türlü yabancı tesir ve cereyanlardan kurtarılmasını tamamen MİLLÎ bir İSTİKAMETE tevcihini istemişti. Yaşadığı müddetçe de gençliğin kültüründe ve dolayısıyla eğitiminde Türk tarihinin zengin kaynaklarından ve örneklerinden faydalanılması için çalışmıştı.

Fakat MAARİF idaresini ellerinde bulunduranlar bu isteğe uygun hareket edemediler. Merhum Dr. Reşit Galib'in Maarif Vekilliği sırasında bu yolda bir hamle yapıldı. Fakat bu bir heyecan alevi gibi, yandı, söndü.

Bugün ilk okullarda «Türküm, doğruyum, çalışkanım ilh...» söylenen ve tekrarlanan telkin teması ondan kalma bir bergüzdür.

CUMHURİYET çocuklarına verilecek terbiyede her şeyden önce OSMANLILIĞIN terk ve tasfiye edilmesi lâzımdır. Bu yapılmadı. Sadece şarka hayran bir Osmanlılık yerine garbe hayran bir OSMANLILIK idame edildi ve edilmektedir.

Dün Türk terbiyesine karışan şark kültürü yerine bugün garp kültürü ve onun humanizma'sı ve hattâ (Americanisme i iliklerimize işlemiş bulunmaktadır.

MİLLÎ TERBİYE bakımından anlaşılmaz bir Meson müsamahası ve yüksek dereceli üstadlar uyusukluğuna uğramış görünen ÜNİVERSİTELERİMİZ ise, bu e. mü-

Devamı S. 18 de

3 M A Y I S

3 Mayıs 1944 Ankarada bir avuç milliyetçinin Moskof uşaklarına yaman bir ders verdiği gündür. O zamanın devlet ricali sadece Moskovaya şirin görünmek için bu hadise ile yüzlerce idealist genci ve bir çok ta tanınmış miliyetçiyi (*REJİM ALEYHTARLIĞI*) ve (*VATAN HAINLIĞI*) gibi en şeni iftiralarla tevkif ettirmiş, benzerleri ancak demir perde memleketlerinde bulunabilecek ZINDAN ve TABUTLUK'larda tepelerinde 2000 mumluk ampuller yakmak suretiyle inim inim inletmişlerdi.

Mekteplerinden tart edilmek, vazifelerinden atılmak, maaşları kesilmek, her türlü hak ve hürriyetlerinden mahrum bırakılarak ezilen Türkçüler ; İstanbul 1 ve 2 Numaralı Örfî İdare Mahkemelerinde iki yıldan fazla süren duruşmaları sonunda topyekûn beraet etmişler, nihayet zaman ve hâdiseler kimlerin (Hâin), kimlerin (Hakiki Yurtsever) olduğunu - bütün heybet ve ihtişamıyla - ortaya koymuştur.

Aşağıdaki satırlar bu tarihi günü dile getirmek isteyen uzunca bir şiirden ancak 4 kıt'adır. Her sene «Türkçüler günü» olarak yaratılan 3 Mayıs hepimize kutlu ve mutlu olsun. TOPRAK

*Tertemiz kanımız kaynadı bugün,
Türkçülük aşkıyla yaptık nümâyîş!..
Ankara yerinden oynadı bugün,
Gelmez ne kâleme, ne dile bu iş!..*

*Ayaklar altında ezildi bugün :
Vatana, Millete, Hak'ka tapanlar!..
Hürriyet kurşuna dizildi bugün,
Gülüp eğlenirken "Sol" a sapanlar!..*

*Elimiz tutuktu, dilimiz tutuk,
Bir garip kişiden yoktu farkımız!..
Türklük düşmanları çekerken nutuk,
Döndü bir yetime şanlı ırkımız!..*

*"3 MAYIS" bizlere bir düğün, bayram,
Sırderyâ misâli çağladık bugün!..
Çekmesin sevgili Anayurt hiç gam :
Kalbleri kalblere bağladık bugün!..*

Fazioğlu Cemâl Oğuz ÜCAL

K U B B E

*Bir kubbe ki ses vermede çın çın
Altında ve üstünde ezanlar..
Koynunda Vatan toprağı gül gül ve muhiti
Çepçevre vatanlar.*

*Etrafı saran nazlı güvercinleri görsen
Bir mahşer uçanlarla konanlar.
Altın turalardır ki silinmez
Hatlarda Yesari eli, taşlarda Sinan'lar.*

*Bir sönmiyecek solmıyacak nur
Mü'minlerinin secdeden alınında nişanlar;
Mü'minlere mevud
Mihrabının ardında cihanlar.*

*Kalmış gibi yer yer yarı metruk
Ey artık oğul vermiyecek yaşlı kovanlar:
Bilmem yine altın mı buhurdan,
Üstünde muattar mı dumanlar?*

*Tekbir ile, tehlil ile bayram namazında
Neslimle helâllaşmaya gelsin ramazanlar.*

ARİF NİHAT ASYA

Büyük Bir Kayıp HÜSEYİN NAMIK ORKUN

CELÂL HAYRİ

25 Mart 1956 günü tanınmış tarihçilerimizden Hüseyin Namık Orkun, fanî dünyadan sessiz sedasız ayrıldı. Sessiz sedasız diyorum, gerçekten öyle oldu.

Hüseyin Namık Orkun, yıllardanberi Türk tarihi üzerinde çalışmış, bu yolda değerli eserler meydana getirmiş, son derece çalışkan ve idealist bir ilim adamımız idi. Dersleriyle, eserleriyle Türk gençliğine Türklüğü anlatmış olan Hüseyin Namık Orkun, en olgun çağında aramızdan ayrıldığı için ne kadar acısak yeridir.

Basınımızın ölümü üzerine sustuğunu acı ile müşahade ediyoruz. Türk basınına değerli hizmetleri geçen Hüseyin Namık Orkun'un aramızdan ayrılışı böyle sessiz olmamalıydı, diye düşünüyoruz.

Basındaki bu ilgilenmeyişi üzerine uzun uzun düşünüp, Hüseyin Namık'ın kabahati neydi? Niçin kendisinden uzun uzun bahsedilmedi?.

Hüseyin Namık Orkun koyu milliyetçilerimizden biriydi. Bu bakımdan ileri (!) ciler onu sevmezler. Sonra, Hüseyin Namık Orkun, 1944 de «İrkçi- Turancı» diye (bugün kendi rejiminde lânetlenen Stalin'e) jurnal edilen idealist Türk aydınlarından idi. 1944 senesinin 19 Mayıs nutkunu bütün aydınların, memleketini ve milletini sevenlerin acı ile hatırlamaları icabeder. O gün, Devlet Reisi bulunan zat, ateşli milliyetçileri, Kuvayı Milliye çocuklarını tabutluklarda eziyet görmesine direktif vermiş; insanın yüzünü kızartan, içini dehşetle ürperten bir nutuk söylemişti. Hikâyeyi - pek yakın olduğu için - hepimiz biliyoruz. Tabutluk, askerî mahkeme ve sonra yüksek Askerî Temyizin bozma ve beraat kararı.. İşkenceye maruz bırakılan idealistler arasında rahmetli Hüseyin Namık Orkun da bulunuyordu. Bütün günahı Türklüğü sevmek olanlarla çektiği ıztıraplardan ibaret bulunan rahmetli Hüseyin Namık Orkun, işte geçen gün ebediyen kaybettiğimiz değerli bir tarihçi olduğu kadar, kuvvetli bir ideali olan Hüseyin Namık Orkun'dur.

Bir Bayrağın Şiiri :

BİR BAYRAK KI

Bir Bayrak ki
Konuşan damarlarında haktır,
Tek şaheser yapraktır,
Millet hâtıralarının yazıldığı renkli zaman,
Hürriyete tutkun nabzında ölmez her kahraman.
Hayaller, ümitler tutuşmuş alevinde,
Bir Bayrak ki, aşktır vatanın kalbinde.
Bir Bayrak ki, hak için doğar,
Bir Bayrak ki, İstiklâl için yanar.
Bir Bayrak ki, Mehmetçiği gözünden tanır,
Bütün vatana bir ana gibi kapanır.
Bir Bayrak ki, ordular, önünde eğilir,
Bir Bayrak ki, Türkler içinde yükselir,
Bir Bayrak ki, Dünya içine az gelir
Bir sem â ki, Bayrak'tan,
Bir Vatan ki, sancaktan,
Bir imân ki, Türklük'ten,
Bir aşk ki, Hak'tan
Kumaşı hürriyetten,
Ayyıldızı adâletten,
Damarları TÜRK'ten

HIKMET TANYU

G E L İ Ő M E Z İ H N İ Y E T İ

Yaşar ZÜLKADİROĞLU

İçinde bulunduğumuz bu terakki devri, birdenbire ortaya çıkmış değildir. Gözlerimizi kamaştıran türlü yenilik ve hamlelere bakarak, bunları doğuran şartları bilmezlikten gelmeye veya mühimsememeye hakkımız yoktur.

Bizde garplılaşma hareketiyle başlayan yenilik hamlesinin nice aksayan tarafları olmuştur. Fakat bütün noksan tarafları XX. Asır potasında yok olmağa, müsbet ve normal bir seviyede bir ilerleme meydana çıkmağa başlamıştır.

Hristiyan Ortaçağı bir zulmet devri olarak bilinir. Fakat Rönesans tohumları bu devrin mahsulüdür. Fikir ve san'at alanında yetişmiş dehalar, eserlerini bina edecek temeli bulmamış olsalardı, gerçekten bir deha olarak bugüne kalırlar mıydı? Çünkü medeniyetin eserleri, Milât öncelerinden başlayan bir zincir halkaları olarak inkişaf eder. İcatlar, hamleler, gelişmeler, bu zincire yeni bir halka ilâve etmek manâsında anlaşılmalı, daha da, yerden bitme bir mantar gibi değil, kendinden evvel olanla sıkı bir münasebet çerçevesi içinde mütalâa olunmalıdır. Esasen bu o kadar açık bir hakikattir ki, üzerinde durmak bile yersiz olur. Ağacın meyve vermesi, dallara, yapraklara, iklime tâbi olduğu gibi, köklere ve bilhassa köklerin alacağı besine bağlıdır. Halin parlaklığına bakıp maziyi unutmaya kalkmak gibi bir soysuzluğun esiri olmamak gerekir.

Medenî seviye bakımından, Avrupa'dan çok geri olduğumuz ilk defa söylenmiyor. Medeniyetin şekli hususiyetleri memleketimize çok zaman evvel girdiği de malûmdur. Ancak bizim susuzluğunu hissettiğimiz, görünüş ve gösteris değil, medeniyetin özü olan zihin inkişaf seviyesi, metod ve tek kelimeyle çalışma gücüdür. Bunlara sahip olmadıkça, kendimizi kılık ve kıyafetimize bakarak Avrupalı seviyesinde görmeğe çalışmak kendimizi aldatmak olmaz mı?

Hakikatleri olduğu gibi görmek ve iyiye, mükemmelle doğru gidişte mevcut zafiyet sebeplerini ortadan kaldırmağa azmetmek en çıkar yoldur. Hatalarımız çok olsa da, bunları yok etme iradesi bizde oldukça, yenemeyece-

Devamı s. 14 de

FATİH'E SESLENİŞ

*Gün batarken tekbirle ; biz tarihi taşırdık.
Düşmanla pençeleşip ; hak için savaşırdık.
Hisarlar üzerinden ; yeni bir çağ aşırıdık.
Tekbirle ceddimize ; bizlerde karışırken !..*

*Kızarıırken yamaçlar . ruhlar susamış cenge.
Yeri göğü sarsarak ; ders vermiştik frengi.
Biz ezelden vurgunuz ; ufuktaki al renge.
Tekbirle ceddimize ; bizlerde karışırken !..*

*Biz tarihe almıştık ; karadan gemilerle.
Ne zaman akacağız ; Aktolgalı erlerle ?
Fatih'ler beyaz ata ; hey ergeç binecektir.
Türk yine kalkmış hırsla ; doğuşa denecektir.
Bilmemki bu hasretlik ; ne zaman dinecektir.*

Refet KÖRÜKLÜ

H O R G Ö R M E

Bir Züppeye

Orada, Yuvasının üstüne Melek kanatlarını geren kadın; çacuklarını kahramanlık türküsüyle büyüten ana, seven, koruyan, namus, Vatan için yaşayan, namus, vatan için ölen erkek var.

Benim için İstanbulla ; bacasından buram - buram tezek kokan 3-5 haneli köy aynidir; oranın ufuklarında da ay yıldızlı bayrağım dalgalanıyor; ilahi ezan sesleri büyülüyor kalbimi. Türkiye bütündür bölünemez, kalb ikiye ayrılırmı?

Bizdendir Nine hatun

Kara Fatma bizdendir

Ayak yalın, güdük yırtık

Mermi dolu kağnısını

Dağdan dağa aşırıanlar bizdendir.

Anadolu yaylasında yanık bağı

Her zorluğa göğüs geren

Topraklarla kucaklaşan

Cephelere ekmek - ekmek

Seğirtenler bizdendir.

Yediğinde kara sapan

Sabi çocuk belde bağlı

Tohum eken

Kılıç tutan

Kahramanlar bizdendir.

HATİCE TUNÇ

NAZIM HİKMETİN Ş

Y a z

Nâzım Hikmet'in, kızıl propagandanın, Türkiye'de edebiyat kılığına bürünmüş ilk eserleri olan yazıları, şiir (!) kitaplarında büyük bir yer tutar. Bu yazılara inanmak lâzım gelirse, Moskova'nın bu «göğsü kılı» şairi, «ikiye ayrılan iki ayaklılar» dan «ezilen sınıf» olan «halk» ın adamıdır. Bunu yalnız kendisi iddia etmemiş, kızıl kalemler ve ağızlar da yıllarca aynı şeyi tekrarlamışlardır. Fakat onun bu moskofça halkçılığı, moskofçu halkçılıklar gibi bir lâkırdıdan, bir gösterişten ibarettir. Yani Nâzım Hikmet halkçılık yapmamış, halkçılık rolü oynamıştır. Esasen, o, kendisini tanıyanların gayet iyi bildiği gibi, moskof elinden gelip kızıl teranelere başladığı zamandan, malûm büyük ihanetinden dolayı hüküm giyip hapse atıldığı güne kadar — Atsız'ın dediği gibi — domuzuna proleterlik sattığı halde bayağı bir burjuva hayatı yaşamıştır. Onun bu proleter rolündeki «bayağı burjuva» hayatının bir safhasını yakından bilirim : İstanbul Erkek Lisesinde okuduğum yıllarda, Kadıköyünde Süreyya sinemasının arkasındaki Canan Sokağında otururduk. Nâzım Hikmet'in evi de sinemanın yan tarafına düşen bir sokakta idi. Bugünkü gibi gözlerimin önündedir. O, şimdi yılını hatırlıyamadığım bir yazın birçok günlerinin erken saatlerinde, arkasında boyunbağısız bir gömlek üzerine giyilmiş eskice bir ceket, saçları karışık bir halde — yani bir işçi kılığında! — elindeki içine peynir sıkıştırılmış veya zeytin konmuş ekmeği ısırarak her gün evimizin önünden geçirdi. Fakat, Süreyya sinemasına devam edenler, aynı adamı, saçları taraktan geçmiş ve arkasında burjuva misali (!) elbiseler olduğu halde babasının locasında sık sık görürlerdi. Yani gündüz «domuzuna proleter» lik satan Nâzım Hikmet, gece «bayağı burjuva» olurdu. İşte sade bu «oyun» bile onun halkçılığının mahiyetini ve halkçı (!) şiirlerinin samimiyetini göstermeye yeter.

Onu, vatana ihanet ederek girdiği hapisten — kim bilir hangi sebeple — kurtarmak için meşhur kampanyayı açanların, Nâzım Hikmet'in vatanseverliğinden bahsedecek kadar çılgınlık göstermelerine rağmen, büyük (!) şair, âdî bir moskof kölesi olduğunu bizzat kendisi ispat etmiştir. Boyunlarına bu manevî boyunduruğu takanların, kalemlerini, sadece edebiyat için kullanabilmelerine imkân var mıdır? Bir kızıl kalem süşünülebilir mi ki, bu aşağılık fikrin propagandasını yapmadan yazı yazabilsin? İşte Nâzım Hikmet de bunu yapmış, sanatkâr (!) kalemi-

ŞAIRLİĞİ EFSANESİ

BAZAN :

**N
E
J
D
E
T
S
A
N
Ç
A
R**

ni, Moskova'nın zehirlerini gönüllere aktarma edecek âdi bir vasıta haline getirmiştir.

Nâzım Hikmet'in yazılarının yüzde yüz kızıl propaganda olanlarından başka, propaganda cephesi pek hissedilmeyenleri de vardır. Bu cins şiirlerinin bir kısmı basit lâflar, bir kısmı acaip ve bazan gülünç tekerlemeler, bazıları da kaba saba, hattâ terbiye dışı münasebetsizliklerdir.

Aşağıdaki satırlara, edebiyat ve şiirden anlıyan hangi adam, «basit lâflar yığını» ndan daha başka bir sıfat verebilir :

*Leonardo nam
Nakkaş-ı dehrin
Meşhur Jokond'u
Basmaştır kadem
Rab-ı firare
Bu firariden
Boşalan yere
Taklidi kondu.*

*Ben Nâzım Hikmet
Rakımülhuruf
İşbu hususta
Düşmana dosta
Çekip yürekten
Günde beş nöbet
Yuf üstüne yuf
İddia ediyorum.*

(Jokond ile Si-ya-u, Sf. 4-5)

*Sen sanma ki sanatın
Damağında tadı var
Acı bir hayar
Lezzeti gibi..
Şiirlerim içilmez
İngiliz tuzu gibi.*

(835 Satır, Sf. 48)

Kim, şu satırlara «acaip» veya «gülünç» tekerlemeler demekten kendini alamaz :

*Futbolda eski kurdum
Fenerbahçe'nin forvertleri*

Devamı S. 19 da

ÇUL AYRI YERDE

«Kazanlı bir türkmen kızına.»

«Aramızda yıkılası dağlar var»
Karşımda salınıp el etme güzel ;
Yaylâlar var, ovalar var, bağlar var
Gelemem, gelemem gel etme güzel.

Herkes uyuyunca pamuk yatakta, ,
Gönlümce gezerim ıslık dudakta.
Hayalin belirir birden uzakta
Geceleri bana yıl etme güzel.

Bir sokakta yapayalnız kalmışım
Çığlık çığlık bir hülyaya dalmışım
Gönlümü ben gayrı sana salmışım
Aklımı alıp ta del - etme güzel.

Yorgan bir tarafta, çul ayrı yerde
Mektubun elimde, pul ayrı yerde
Gelemem, gelemem yol ayrı yerde.
Yad-elleri bana yol etme güzel.

Ekrem MARAKOĞLU

MEMLEKET ORATORYOSU

Oratoryosunu yazacağım memleketimin
Acı-tatlı kaderini yaşadığımız
Yudum yudum içimize sindirip
Gürül gürül aktığımız
Oratoryosunu yazacağım memleketimizin

Ağırnas'da bir çocuk dünyaya gelmiştir.
Bileceksiniz 1490 yılında
Edirnemden Selimiye, Süleymaniye İstanbulumuzdan
Gülümseyiverecekler usuldan, duyunca size
Bileceksiniz 1490 yılında.

Ve selâm yolluyacak Cezayir'den Barbaros
Preveze, Provans seferlerini unuttunuz mu yoksa
El edeceğim Bayrakdar'a geçerken Akdeniz'den
Anavatan'ın selâmını bildireceğim Yavruvatan'a
El edeceğim bayrakdara geçerken Akdeniz'den
Anadolu'dur öz musikimizin yurdu
Argun çifte kavalın adı, Batının «org» u yahut
Budin'den Kahire'yedek dinlediğiniz Nevâ-Kâr faslı
Itrî'nin sesidir ulu çınarlara sor bak ki
Sor bak ki ulu çınarlara Itrî'nin sesidir.

Kubilây GÖRÜR

Solculara Alet olan bir ahmak

Mahmut ÜNAL

Bu ikinci oldu. Kaynak dergisinde bir delikanlı Zemzem kuyusunu kirletmek arzusu ile adeta deli divane oluyor. İlk yazısında damdan düşercesine TOPRAK'a çattı, ikinci yazısında ise TOPRAK TA çıkan bir mektubunun klişesi ve kısa bir cevapla da zincirlerini kırdı.

— Efendim, bu delikanlının derdi şudur : TOPRAĞA bir şiir gönderdi ; şiirinin neşredilmesini ve bir de bastıramadığı bir kitabının (!) TOPRAK neşriyatı altında yayınlanmasını istiyordu. Tabii şiiri neşredilmedi ve kitabı da yayınlanmadı.

Bunun üzerine sınırlenen delikanlı önce kendisine «ezberletilen» bozuk bir ifade ile ilk çirkefini sıçratmak istedi, sonra da kendi ifadesince «bir ruh hastası gibi» ikincisini saçmaladı.

Bir evvelki cümlede «ezberletilen» yazıyı dedim, bu kişi ezberlemekte epeyce mahirdir. Ne yazık ki ezberletilenleri daha önceki hareketleri gibi çok çabuk unuttur. Kendisini orta okuldan beri tanırım. Hele lisedeki leyli olarak bulunduğu zamanı çok iyi bilirim.

TOPRAK dergisi sahibine «ruh hastası, sadist» gibi tâbirler kullanıyor. Hakikaten, hekim hekim değil basından geçen hekimdir derler, Şahin'in de başından bu hal-ler geçtiği için kendisini böyle tâbirleri kullanmakta mazur görmek icabeder.

Şiirlerinin tahlilinden bahsederken «kimyager olsan bu vatana bu insanlara daha çok hizmet ederdin» diyor. Cidden öyle olurdu ; önce senin şu sulanmış kafanın suyunu biraz azaltma yollarını arardı da hiç olmazsa seni daha faydalı bir insan haline sokardı. Değil mi kafası sulu Dil !.

Ruhsuz ve davasız ithamlarına gelince ; O, ancak ve ancak kafası sulanmış bir ruh hastası için bahis mevzuudur ki, senden başka kimseyi aramağa lüzum yok sanırım...

Teşbih ve benzetmelerinde bir nesneyi çok özlediğini ve sevdiğine kâni geldim. Eğer bahar gelirse yeşerirse sana bir tutam «ayrık otu ikram etmeyi zevk bilirim.

Maşallah eskisi gibi halâ dava peşindesin. Senin bir kaç davanı da bilirim. Bir akşam teneffüs arasında, sence bir şiir sisteminin öncüsü, gerçek şiir yazan bir şairin ne-

den senelerce hapisane köşelerinde çürüdüğünü müdafaa ediyordun. O akşam tükürük yağmuruna tutulduğunu hiç unutmam. Neticede sen haklı çıktın, bunun için öğünebilirsin.

Şairliğin bahsine gelince; sen hâlâ o büyük iddialar peşindesin anlaşılır. Her deli aklını birşeyle bozarmış, meşhur sözdür. Pekâlâ sen de kendini şair-i âzam sınıfına kaydediver gitsin. Korkma elini tutan olmaz. (Bana bir fıkrayı hatırlattın. Bir gün Hitler tımarhaneyi geziyormuş, delinin biri sormuş — Sen kimsin, hoş geldin demiş. Hitler — Ben Führerim deyince, deli de — Buraya girerken bende o büyük iddiadaydım demiş.)

Erkişilikten, mertlikten, arkadan vurmaktan bahsediyorsun. Bunlar senin ağzına hiç te yakışmıyor. Damdan düşer gibi TOPRAK'a çatmak aklına nereden esti. Daha doğrusu bunu kulağına kim üfledi. Mektubunda, Abiciğim, neşir hayatına başlamanız, memleket için şöyle oldu böyle oldu derken, 180° dönüşte neden. Zavallı ve kendini kaybetmiş betbaht delikanlı. Kukla olmaktan kurtulamadın gitti.

Toprağın devasının boş, kuru ve cılız olduğunu söylüyorsun. Şunu sen ve senin gibi gafiller iyi bilsinler ki, bu derginin davası senin anlayamayacağın kadar kutsî, erişemeyeceğin kadar da yücedir.

Artık sen sus, sana hocalık yapanlar konuşsun.

Sayfa 8 den devam

ğimiz hiçbir güçlük kalmıyacak ; mazi ile beslenerek, halin inkişaflarını tam manasiyle hazmederek yolumuzda ilerliyeceğiz.

Bugün gençliğe düşen vazife budur. Bu bir iman meselesidir. Kolaya kaçmaktan, hazır ve emeksiz elde edilmiş nimetleri kullanmak gibi bir hazırcılıktan Allah bizleri korusun. Her elimize geçen elbiseyi sırtımıza geçiremeyiz. Hazır elbiseyi bünyemize uydurmağa da çalışmalıyım, vücudumuzun istediğini, bizzat kendimiz imal edelim ki iğreti durmasın.

Bu voldan bizden evvel geçenleri unutmadan, onların kılavuzluğu ile ilerlemek, bize ancak şeref verir.

Vatan Şairi Mithat Cemâl

OSMAN ATTILÂ

Vatan şairlerimizin en büyüğü Mithat Cemal Kuntay'ı da kaybettik. Mustafa Kemal'in Büyük Millet Meclisi kürsüsünde okuduğu:

**Ölmez bu vatan farzı muhâl ölse de hattâ
Çekmez kürenin sırtı bu tâbutu cesîmi**

beytinin şairi Mithat Cemal.

Vatan şairinin bu gür sesli, erkek sesli şairi de artık aramızda değil. O tok sesi artık dinliyemeyeceğiz, yazık! dolu bir edibimizdi. Mehmet Akif, Namık Kemal üzerine Büyük vatan şairi, derin kültürü ve tarihî bilgisile de, hazırlayıp neşrettiği etüdlerle «Üç İstanbul» romanı edebiyat kütüphanemizin en güzide eserleri arasındadır. Hele tarih musahabeleri çok renkli, çok zengin ve çok esprilidir.

Değerli şair, Talât Paşa için yazdığı bir manzumesinde:

**İnsanların insanlara verdikleri şanlar
Göğsünde kalır, kalbine girmezdi nişanlar**

demmişti. Mısra ve beyitleri duvarlara asılacak atasözü değerinde şah beyit ve ölmez mısralardır.

Çok kuvvetli olan bu vatan şairinin yeri kolay kolay doldurulamayacak.

Mithat Cemal'ler çok yaşamalıdır.

Hâtırası önünde saygı ile eğildiğim büyük şairin şu güzel beytini (Memleket Şiirleri) adlı antolojimin başına koymuştum:

**Bayrakları bayrak yapan üstündeki kandır
Toprak, eğer uğruna öles varsa, Vatandır..**

Bu mısraların erkek şairi ölmemiştir. Türk milleti ve Türk milliyetçiliği ile beraber ebediyete kadar yaşayacaktır.

BİZE GELEN DERGİ VE GAZETELER :

Çakmak, Ocak, Türk Yurdu, Türk San'atı, İş, Kopuz, Serdengeçti, Forum, Erciyas, Bozkır, Yeşerti, Yedi âlem, Damla, Özgörü, Duruluk, Yeni Yunus Emre, Hisar, Türk Dili, Zümrüt Rize, Fazilet.

YERYÜZÜ

Yazan : DARENDELİOĞLU

Dr. Sevim Tarının 1952 de Karaköy rıhtımında Fransaya gitmek üzere vapura binerken yakalanmasıyla, aylardanberi uyanık Türk polisinin şüphe ile takip ettiği TÜRKİYE GİZLİ KOMÜNİST PARTİSİ'nin mevcudiyeti artık inkâr edilmez bir hakikat olmuştu. Zira Dr. Sevim göğsüne sakladığı bir bez üstüne, Türkiye Gizli Komünist Partisinden Fransız Komünist Partisine hitaben yazılmış bir beyanname taşımaktaydı. Netice malûm : Harbiyede Askerî mahkeme kararıyla bu hain partinin mensupları muhtelif cezalara çarptırılmışlardı.

O günkü iddia makamının raporlarından öğreniyoruz ki, Türkiye Gizli Komünist Partisi biri yurt dışında, ikisi de memleketimizde olmak üzere üç dergiye yardım etmişler, bu dergiler vasıtasıyla kızıl ve hain fikirlerini yaymak istemişlerdir.

Bunlardan birincisi Fransada Sabiha Sertel ve kızı Sevim Sertel, Necil Togay ve karısı Gün Togay, Ankara Devlet Tiyatrosu adına staj için Fransaya gitmiş olan aktör Ulvi Uraz ve karısı Selçuk Uraz tarafından neşredilen BARIŞ YOLU dergisi...

İkincisi İstanbulda neşredilen ve Dergimizin evvelki sayılarında malûmat verilen BARIŞ dergisi...

Üçüncüsü ise Ankarada neşredilen YERYÜZÜ gazetesidir.

Yeryüzü diğerlerinden farklı olarak iki yapraklı ve küçük boy gazete şeklinde çıkıyordu. Gayet itinalı bir baskı ile çıkan Yeryüzü denilebilirki bugüne kadar neşredilmiş olan solcu dergilerin en çok imza toplıyanı olmuştur. 10 cu sayıdan sonra kapanmıştır.

Yazıcılarını sırayla veriyoruz :

Halikarnas Balıkçısı Ahmet Ceyhan, S. Şahin Tar, Hasan Cemer, E. Behzat Lâv, Nihat Buruşuk, Limasollu Naci, Turhan Gürkan, H. İsmet Sezer, Sabih Şendil, Orhan Kemal, M. Niyazi Akıncıoğlu, M. Abidin Özkan, Arif

Barikat, Rifat Ilgaz, Mehmet Fuat, Şükran Kurdakul, Cahit Irgat, Oktay Deniz, Kâmran S. Yüce, Saim Tonguç, A. İlkin, İlhan Berk, A. Kadir, M. Sabri Altınel, Nuri İyem, Sadi Bayraktar, Müfide Anadol, Sabri Soran, Ali Develi, Said Faik, Sabahattin Eyüboğlu, Melih Cevdet Anday, Oktay Rifat, Suat Taşer, Abidin Dino, Halil Aytekin, Aclan Sayılğan, İsmet Yalazkan, Asım Sarp v. s.

Yeryüzünde ayrıca dünyanın meşhur komünistlerinden Aragon, Walt Whitman, Corcia Lorca ve Paul Eluard'dan tercüme ve bahisler vardır.

Abidin Dino, Rifat Ilgaz, Orhan Kemal hakkında yeni bilgi vermeğe lüzum yok. Okuyucularımız bu kişileri iyi tanırlar. Yeryüzünün yazarlarından Süleyman Şahin Tar, Mersin Lisesinde Komünizm Propagandası ile tanındığı biz zamanda, bir başka liseye nakledilmiş ve 1-3-1951 tarihinde komünistlik suçu ile 1 seneye mahkûm edilmiştir. Aclan Sayılğan 4-11-1952 de, Arif Barikat 5-12-1951 de, Şükran Kurdakul 25-9-1953 tarihlerinde tevkif edilmişler, Türkiye Gizli K. Partisi üyesi oldukları sa'it olarak cezalandırılmışlardır.

Geçen Ayın Şaşılabacak Olayları

C. H. P. nin ileri şahsiyetlerinden Cemil Sait Barlas gazetesinde «Kurtuluş Yolu Solculuktur» başlıklı bir makale neşretti ve solcuların muvakkat bir bayram günü yaşamalarını sağladı.

13 Nisan 1956 Cuma günü saat 21.50 de İstanbul Radyosunun «DÜNYA HİKAYELERİNDEN ÖRNEKLER» saatinde Orhan Hançerlioğlu isimli bir zat HANRİ BARBÜSSO'dan bir hikâye okudu.

Barbüssoyu tanımayan okuyucularımız gelecek sayılarımızı beklesinler.

Geçen yaz Fransadan geldikten sonra Beyoğlunda açtığı bir resim sergisinde Komünizm Propagandası yaptığı iddiasıyla tevkif edilen HAŞMET AKAL, Büyük Doğunun yazı ailesine katılmıştır. Siyah Pelerinli Kadın tefrikasına lütfen bakılması. İlk katıldığı gün 2 de ayrı ayrı çerçeve içinde yazıları çıkmıştır.

Milliyetçi Şairler Antolojisi :

Hazırlanmakta olan bu antolojide yer almak isteyen şair arkadaşlarımıza 4-5 şiir, 1 fotoğraf ve biyografileriyle Uşak Sanat Enstitüsü öğretmenlerinden FAHRETTİN ERSAVAŞ'a müracaat etmelerini hatırlatırız.

İÇİMİZDEKİ DÜŞMANLARA

*İster cemiyet içinde yüziüne tükürün
İsterse zindan da süründürün
Herşey nafîle.
İftiharla gezerler yüzlerinde kara damga
Utanma olmayınca
Onlar için yazılan bu kâğıtlara yazık !..*

M. Yaşar Merdim

Kayseri Türk Kültür Derneği

Millî bünyemize aykırı bütün zararlı cereyanlarla mücadele etmek, gençliği kültür ve ahlâk bakımından gerçek Türk milliyetçisi olarak yetiştirmek maksadile, en faal vilâyetlerimizden Kayseride «Türk Kültür Derneği» adile bir teşekkül faaliyete geçmiş bulunmaktadır.

Derneğin kurucuları şunlardır:

Av. N. Türkten, Av. D. Soysal, Dr. M. Merdan, M. Başoğlu, N. Havuçoğlu, Ş. Tolgay, N. Erkan, İ. Yelkara, A. Kantarcı, H. Özkavukçu, İ. Akşehirlioğlu, İ. Gözübüyük, İ. Alikişî, N. T. Küçükustaoğlu, M. Torunoğlu, M. Alikişî, İ. Gözübüyük, Z. Gültekin, M. Bakkaloğlu, S. Uluğ, B. Yeğena, İ. Tecimer, A. Çınar.

Ülküdaşlarımızı tebrik ederiz.

him millî dâvamızda passif bir seyirci durumunda kalmaktadırlar.

Ne hazin ve garip bir tecellidir ki, bir yandan hararetli bir ATATÜRKÇÜ görünen münevverler de gittikçe bozulan ve berbat olan millî terbiyemize dair şikâyetlerde bile bulunmaktan çekiniyorlar.

Asıl ATATÜRKÇÜLÜK odur ki, artık kültürümüz her türlü yabancı cereyanların hüküm ve nüfuzundan korusun ve kurtarılsın.

Osmanlılık, kozmopolitlik, ümanizma ve Americanisme'den de yakasını kurtarıp HÜR ve MÜSTAKİL, tarihi karakterlerimize uygun bir TÜRK TERBİYESİ haline gelsin. ATATÜRKÜ'ce mesut ve bahtiyar edecek olan budur.

Ve bu vazife önce Üniversitelerimize, sonra da mualim mekteplerimizle, adı üstünde Millî Talim ve Terbiye Heyetimize ve Maarif İdarecilerine düşmektedir.

Cezmi TÜRK

*Mahallede kaydırak oynayan birer piş kurusuy-
ken*

Ben

En ağır hafbekleri yere vurdum.

Futbolda eski kurdum

Santıradan alınca pası

Çakarım

Hoooooooooooooooooooooop

5 numro top

Açık ağzından girer golkipin karnına.

(Varan 3, Sf. 4)

trrrrum

trrrrum

trrrrum!

Trak tiki tak!

Makinalaşmak

Istiyorum!

(835 Satır, Sf. 15).

Yoldaşlarının «Putları Deviriyoruz!» yaygarasıyle, bu cemiyetin fikir direkleri olan değerlere saldırmaya başladıkları sıralarda, onun da sağa sola Donkişotça «savlet» ler yaparken karaladığı şu «mısra» lar için «münasebetsiz» sözünden daha hafif hangi tâbir bulunabilir2:

Sen bir komik âdemsin

Portakal oğlu zademsin.

Toka ederler papelini,

Sıkarlar senin belini.

Sivri dilli, zilli bir bebek gibi çırparsın elini.

(Sesini Kaybeden Şehir, Sf. 78-79).

Behey!

Karamaça Bey!

Behey, yüzü kara,

Ruhunu zenci bir esir gibi çıkardın pazara,

Bir orospu odası yaptın kafa tasını..

(Varan 3, Sf. 7).

Bana bak!

Hey!

Avanak!

Elinden o zırlıyı bıraksana!

(835 Satır, Sf. 10)

Ve nihayet, fikir ve ahlâk düşkünlerinin sarhoşluk nüktelerinden farkı olmıyan şu sözlerin şiir ile ilgisi nedir :

*Lâkin ey kara meyhanelerin sarhoş papazı !
Senin dışında değil miydi
Kıllı kollarında kıvranan meyhanecinin kızı?
Yoksa kendi altında sen
Kendinle mi yattın?
Diyelim ki senden evvel baban yok
İsa gibi!
Yine fakat bacakları arasından çıktığın
Meryem gibi bir ananda mı yok?*

(835 Satır, Sf. 44).

Nâzım Hikmet'in, şiir kaabiliyetine malik, fakat bu kaabiliyeti Moskova'nın bütün güzellikleri öldüren manevî ikliminde kaybetmiş bir zavallı ve âdî bir propagandacı olduğunu — onun büyük şairliğini ileri sürünlere karşı — en az on beş yıldanberi tekrarlamışumdur. Kendileriyle bu hususta münakaşa ettiklerim, bana, Nâzım Hikmet'in büyük şairliğine delil olarak daima ve sadece iki yazısını ("Salkım Söğüt" ile "Bahr-i Hazer" i) göstermişlerdir. Bu iki yazıda, hakikaten, güzel denebilecek mısralar vardır ve bu mısralar, Nâzım Hikmet'in Moskof elinde terk ettiği şairlik kaabiliyetinin serpintileridir. Fakat sayfalar dolusu münasebetsizlik ve propaganda tekerlemeleri yanında birkaç güzel mısra, bir adamı, büyük şair kabul etmek için yeter bir sebep olabilir mi? Şiiri, ekmeğini yediği cemiyeti yıkmak ve bir canavarlar şebekesine esir etmek için âdî bir propaganda vasıtası yapan bir yaratığı. gerçekten şair, hem de büyük şair saymak için, iki şiiri arasına sıkışmış birkaç renkli söz nasıl kâfi sayılabilir?

Yıllarca önce, şiir sanılan "teblig" lerinden birisinde:

*Bana gelince,
Ben;
Geniş omuzlarında dimdik bir kelle taşıyorum
Ve yaşıyorum
Kellemin
İçindeki
İçin.*

(Sesini Kaybeden Şehir, Sf. 77).

diyen Nâzım Hikmet'in "kelle" sinin içinde taşıdığı fikrin komünistlik olduğunu, bugün akli en kıt kafalar bile idrak etmiş bulunuyorlar. Komünist yazarların en büyük vazifelerinin, bütün dünya komünistleşinceye kadar bu iptidaî fikrin propagandası olduğu da malûm bulunduktan sonra, esasen, Nâzım Hikmet'ten sadece güzel eserler ortaya koymak üzere şiir yazmasını beklemek mümkün müdür?

1956 Martının son günlerinde Moskova'da Nâzım

Devamı Son Sayfada

YENİ NEŞRİYAT:

Neşretmiş oldukları eserlerden dergimize birer adet gönderenlerin kitapları okuyucularımıza duyurulur. İcap ederse tahlil ve tenkidi yapılır.

Anayurtta unutulan Türklük: Kayseri Lisesinin milliyetçi öğretmenlerinden CEBBAR ERTÜRK'ün hazırladığı bu eser, 152 sayfa olmasına rağmen bu başlamada okunabilecek kadar sürükleyici ve heyecanlıdır. Bu kitapla millî dâvalarımızdan bir kısmına parmak basmış olan Ertürkü tebrik eder, eseri Kayseri Lisesi adresinden temin etmelerini bütün ülküdaşlarımıza tavsiye ederiz. 200 kuruştur.

GÜL YOK KI BAHÇEMDE :

Genç şairlerimizden Ali Fehmi Bulver, şiirlerinden bir kısmını «Gül yok ki Bahçemde» adıyla bir kitapta toplamış bulunmaktadır.

Bu ilk eseriyle gerçek bir şair olduğunu ispat eden arkadaşımızı tebrik ederiz.

ADINI SİZ KOYUN : Ordumuzun genç subaylarında Ahmet Erin şiirlerini havi bu kitabı bir çırpıda okunabilecek kadar kısa ve güzel şiirlerle çıkmış bulunmaktadır.

Adını siz koyun şiiri ise insanı uzun uzun düşünmeğe davet etmektedir.

KIRÇIÇEĞİ : Arkadaşımız Fahri Ersavaş, Kıbrıs Şiirleri Antolojisinden sonra kendi şiirlerini de Kırçıçeği adı altında neşretmiş bulunuyor. Milliyetçi ve gerçek bir şair olan Ersavaş'ın bu kitabını okumağa değer buluyoruz..

BİR İNSAN SESLENİYOR : Kötü bir baskının içinde güzel şiir ve sözlerle süslü olan bu eser, Çukurovalı gençlerden Aysel Payaslıya ait olup ümit vericidir.

DIKKAT: İstanbul okuyucularımız, Dergimizin geçmiş sayılarını Beyazıt Kapalı durağı bitişğinde Yağcı Kardeşler'den temin edebilirler.

Hikmet'in "yaratıcılık gücü" nü kutlamak için bir jübile yapılmış olmasının mânası da budur. Kızıkların kutlayacakları "yaratıcılık gücü", elbette ki komünist propagandasında gösterilen hünerden başka bir şey olamaz. Bu bakımdan sadece bu jübile bile Nâzım Hikmet'in şiir (!) lerinde neyi propaganda ettiğini ve bunu nasıl başardığını isbata yeter.

Netice şudur : Vatan hainlerinin en iblisleri olan komünistlerin en büyük vazifeleri, içinde yaşadıkları cemiyeti yıkıp Moskova'ya tutsak etmektir. Kızılyazarlar bu vazifelerini kalemleriyle yapmaya çalışırlar. Bir kızıl olan Nâzım Hikmet de, kaleminin en hünerli eserleri olan şiirleriyle, iş'e bu vazifesini yapmıştır. Onun için de şair değil, bir propagandacıdır. Bu yazıda verdiğim örnekler, onun — dünyanın her yerindeki yüzlerce yoldaşı gibi — bir propagandacıdan başka bir şey olmadığını göstermeye yeter sanırım. Bundan dolayı da Nâzım Hikmet'i şair, hele büyük şair saymak ancak, ya şiirden anlamamak, ya günün edebî (!) modasına uymak, yahut onun gibi bir kızıl olmakla mümkündür.

Nejdet SANÇAR

TOPRAK

S a h i b i v e

Bu sayıda neşriyatı

fiilen idare eden:

İlhan Egemen

Muhabere Adresi :

Posta Kutusu : 15

Bayazıt — İstanbul

İdarehane : Sethani Kat 1 Nu. 1

Bayazıt-İstanbul

Senelik 300, kuruştur.

Basıldığı yer:

Bayazıt Matbaası

Tesis tarihi: 20 Temmuz 1945

OCAK

Milliyetçi Arkadaş!

Komünistlerle korkusuz mücadele eden OCAK ın 4 Mayıs'ta çıkacak olan sayısı sizi hayret ve dehşete düşürecektir.

Bekleyiniz!..

Bir AHMAK daha

Cevabı gelecek sayıda